

עפ"ג 69997/01/19 - מרדכי יואב נגד מדינת ישראל

בתי משפט

בית המשפט המחוזי ירושלים

עפ"ג 69997-01-19

03 ספטמבר 2019

לפני כבוד השופטים: ר' פרידמן-פלדמן, א' אברבנאל, ח' זנדברג

בעניין: מרדכי יואב

המערער

נגד

מדינת ישראל

המשיבה

פסק דין

השופטת ר' פרידמן-פלדמן:

ערעור על גזר דינו של בית-משפט השלום בירושלים (כבוד השופט י' מינטקביץ) מיום 16.12.2018 בת"פ 58021-11-17, לפיו נגזר על המערער מאסר בפועל למשך שמונה-עשר חודשים, מאסר על תנאי וחילוט ציוד ששימש לגידול סמים.

ההליכים בבית-משפט קמא

1. המערער הורשע, על פי הודאתו, בעבירות של גידול סמים, החזקת סם שלא לצריכה עצמית בלבד, החזקת חצרים לביצוע עבירות סמים, החזקת כלים לביצוע עבירות סמים, היזק בזדון, גניבת חשמל, ביצוע עבודות חשמל ללא היתר והחזקת מתקן חשמלי ללא היתר.

2. על פי עובדות כתב האישום, כמפורט בגזר דינו של בית-משפט קמא, בשנים 1990-2000, פלש המערער לשטח בישוב גבעון והקים בו בית מגורים, שם התגורר עם בני משפחתו. בסמוך לתחילת שנת 2016 עזבו המערער ובני משפחתו את המקום, והמערער הכשיר את המקום והתאימו לגידול קנביס ללא היתר, והחזיק שם ציוד רב לשם כך. בין היתר, החזיק המערער מערכות תאורה, אוורור וחימום, דשנים, מצעי גידול ועציצים. כמו כן המערער התחבר לרשת החשמל תוך שעקף את הכבל המזין, כך שלא נשא בעלויות החשמל בו השתמש לצורך גידול הסמים.

המערער שתל בדירה ובמחסן עשרות שתילים של קנביס בעציצים, בשלבי גידול שונים, וגידל אותם למשך מספר חודשים. במסגרת פשיטה של המשטרה ביום 8.6.2016 על הבית, נתפסו 68 שתילי קנביס בעציצים בשלבי גידול שונים, וכן שישה שקים ובהם קנביס. סך כל משקל הקנביס שנתפס בבית היה 30 ק"ג.

3. בבית-משפט קמא היו הצדדים חלוקים באשר למטרת גידול הסם, והוסכם על הצדדים כי ההכרעה בעניין זה תינתן במסגרת גזר הדין. לעניין זה הגישה המשיבה חומר חקירה, ונשמעו עדויות המערער ובנו.

לאחר שמיעת הראיות, בית-משפט קמא לא קיבל את גרסת המערער, לפיה גידל את הקנבים בטכניקה מיוחדת, באופן שהחומר הכיל רק רכיב שהוא בעל סגולות מרפא ולא הכיל את הרכיב בעל ההשפעות הנרקוטיות; קבע כי לא ניתן לייחס לעדויות המערער ובנו כל משקל, ודחה את טענת המערער לפיה מטרתו הייתה לקבל רישיון לגידול סמים באופן חוקי. על פי קביעת בית המשפט **"אין לתת כל משקל לטענה, כי הנאשם גידל את הסמים כחלק ממיזם לגידול קנבים לצרכים רפואיים. וגם לו הייתי מקבל את הטענה שהנאשם קיווה לקבל רישיון כאמור ותכנן לגדל קנבים רפואי במתקן באור עקיבא, אין בכך כדי ללמד דבר על מטרת גידול הסמים מושא האישום והחזקתם. לפיכך, דינו של הנאשם כדין כל מגדל סמים אחר"**.

4. שירות המבחן הגיש תסקיר בעניינו של המערער. על פי האמור בתסקיר, המערער כבן 58, נשוי ואב לשישה ילדים בגילאים 12 עד 29, מתקיים מקצבת נכות מאז שנת 2011 על רקע פיזי ונפשי. בתסקיר התייחסות לשנותיו הקודמות של המערער, אשר בגיל צעיר נסע להולנד, חבר שם לעבריינים העוסקים בהברחות סמים, ובשל כך ריצה בשנת 1984 עונש מאסר בפועל בישראל. צוין כי למערער 11 הרשעות קודמות, בין השנים 1977 עד 2013 ותיקים נוספים ללא הרשעה בהיותו נער. צוין כי מאז שחרורו מהמאסר, חלה התמתנות במעורבותו בהתנהגות עבריינית, הן באינטנסיביות והן בסוג העבירות, והמערער הורשע בעיקר בעבירות אלימות כלפי בת זוגו ועובד ציבור.

לגבי העבירות, המערער הודה לפני שירות המבחן בביצועו, שלל כוונות סחר באופן בלתי חוקי, ומסר כי גידל סמים לצורך התנסות ובחינת אפשרות להרחיב הזדמנויות ובהמשך לגדל סמים לחברות בעלות רישיון. בדיקות שמסר המערער נמצאו נקיות משרידי סם.

לאחר מעצרו בתיק הנוכחי, בהיותו במעצר באזוק אלקטרוני, הועמד המערער בפיקוח מעצר למשך חצי שנה. המערער שולב בקבוצה טיפולית בשירות המבחן, ושירות המבחן התרשם כי המערער הצליח לבחון את התנהלותו ולקחת אחריות על בחירותיו, להתחבר לחומרת מעשיו ולהשלכותיהם עליו ועל אחרים, הבין את הבעייתיות באופן מחשבתו וגילה הבנה לגבי הצורך לערוך שינויים בדפוסי חשיבתו והתנהלותו. שירות המבחן התרשם "מרצונו הכן לטפל בעצמו ולהימנע ממעורבות בפלילים בעתיד, והיעדר אינדיקציה לשימוש בסמים" וכי המערער בעל יכולת להיעזר בטיפול, אשר עשויה להיות לו השפעה מפחיתת סיכון על מצבו. צוין כי יש צורך בטיפול מקיף בתחום סוציאלי, נפשי ובעבריינות, וכי נדרשת תקופת טיפול ממושכת של שנה וחצי לפחות, תחת פיקוח של שירות המבחן.

לפיכך הומלץ להטיל על המערער עונש מאסר לריצוי בעבודות שירות למשך חצי שנה, ולצידו ליתן צו מבחן למשך שנה וחצי, במהלכו ישולב המערער בטיפול בתחום פסיכיאטרי ובשירות המבחן.

5. בבית-משפט קמא ביקשה המדינה לקבוע מתחם עונש הולם בין 20 לבין 40 חודשי מאסר, ולגזור על המערער מאסר בפועל למשך 30 חודשים ועונשים נלווים. ב"כ המערער ביקש לחרוג ממתחם הענישה מטעמי שיקום ולקבל את המלצת שירות המבחן.

6. בקביעת מתחם העונש ההולם, התייחס בית-משפט קמא לחומרתן של עבירות הסמים בכלל ושל עבירת גידול

סמים בפרט, ולצורך בענישה מרתיעה בעבירות אלה. כן התייחס בית המשפט לנסיבות ביצוע העבירות - לכך שהמערער פעל בבית מגורים, בו הקים "מעבדה" לצורך גידול סמים; לכך שהמערער רכש ציוד ייעודי רב וחומרים מיוחדים; לכך שהמערער פעל לאורך מספר חודשים, תוך תכנון והפגנת ידע מקצועי רב; לכמות הסם שגידל המערער בעשרות עציצים; ולכמות הסם שנתפסה ברשותו - 30 ק"ג סם. אשר לטענת המערער כי מדובר בכמות "ברוטו", קבע בית המשפט: **"גם אם אקבל את הטענה שיש פער משמעותי בין כמות הסם שגידל הנאשם ובין כמות הסם בו ניתן להשתמש, בשל פחת הנובע מכך שחלק מהחומר שנשקל כולל חלקי צמח שאינם בני שימוש, עדיין מדובר בכמויות סם נכבדות מאוד"**. עוד התייחס בית-משפט קמא לחומרת מעשיו של המערער, בשל הפוטנציאל לגידול כמויות ניכרות נוספות של סמים, הנלמד "מהאופי המאורגן וה'תעשייתי' של הגידול, והמשאבים הרבים אותם השקיע הנאשם... כמו כן הדברים אמורים בשים לב לכך שהנאשם החל לגדל את הסמים מספר חודשים לפני מעצרו, וככל שהיה חולף זמן, יש להניח כי היה עולה בידו לגדל כמויות גדולות יותר".

כן התייחס בית-משפט קמא לפסיקה הנוהגת בעבירות דומות, וציין כי הוצגה פסיקה מקילה יותר על ידי ב"כ המערער, אך לא היה בכך כדי לשנות את מסקנתו ביחס למתחם העונש ההולם.

בסופו של דבר **"לאור כמויות הסם אותן גידל והחזיק הנאשם, התחכום שבאופן הגידול והעבירות הנלוות שבוצעו (ובכלל זה החיבור הפיראטי לרשת חשמל)"** קבע בית-משפט קמא כי מתחם העונש ההולם נע בין 15 לבין 36 חודשי מאסר בפועל ועונשים נלווים.

7. אשר לנסיבות שאינן קשורות בעבירה, התייחס בית-משפט קמא להודאתו של המערער; לגילו של המערער, שהנו יליד שנת 1960; למשפחתו של המערער, שהנו אדם נשוי ואב לששה ילדים, חלקם קטינים; לכך שהמערער מתקיים מקצבת נכות על רקע פיזי ונפשי; לכך שהרשעותיו הקודמות של המערער הן בעיקר בעבירות רחוקות, ואין לחובתו הרשעות מאוחרות בעבירות סמים; ולכך שבדיקות לאיתור שרידי סם שנערכו למערער נמצאו נקיות. כן התייחס בית המשפט כנסיבה לקולה, לשהותו של המערער תקופה ממושכת במעצר בפיקוח אלקטרוני ולאחר מכן בתנאים מגבילים. לחובתו של המערער התייחס בית המשפט לקבלת אחריות חלקית, המתבטאת בין היתר, בהעלאת גרסה חסרת בסיס ביחס למטרת גידול הסם, ולכך שהמערער לא הפנים את הלקח ממאסר ארוך שריצה בעבר בשל עבירות סמים.

לגבי המלצת שירות המבחן, להסתפק בהשתתף מאסר בעבודות שירות לצד צו מבחן, קבע בית-משפט קמא כי עונש זה חורג במידה ניכרת ממתחם העונש ההולם, ובנסיבות העניין אין לכך הצדקה. בית המשפט ציין בגזר הדין כי האינטרס השיקומי של הנאשם הוא רק אחד השיקולים שעל בית המשפט לשקול, וכי שיקול זה אינו גובר על יתר השיקולים, במיוחד כאשר מדובר בעבירות חמורות.

לפיכך גזר דינו של המערער כמפורט לעיל.

טיעוני ב"כ הצדדים בערעור

8. ב"כ המערער טוען כנגד דחיית גרסת המערער באשר למטרת גידול הסם. נטען כי אמנם המערער אינו מומחה לגידול סמים **"אך מדוע מוצדק היה לדחות את המטרה לה קיווה המערער, מבחינת כוונותיו בגידול, לאמור,**

לא להפצה לשם שימוש בציבור, אלא למטרה מדודה". נטען כי "נימוקי בית המשפט קמא מבוססים אך המסקנה העולה מהמכלול אינה דחיית מטרת הגידול, מבחינתו הסובייקטיבית של המערער". נטען כי מחד גיסא קבע בית המשפט כי אינו מאמין למערער ולבנו בעניין זה, ומאידך גיסא קבע בגזר הדין כי אינו שולל את האפשרות שהמערער קיווה לקבל רישיון לגידול ותכנן לגדל קנבים רפואי. משלא נשללה אפשרות זו - היה על בית המשפט להתחשב בכך בגזירת הדין.

כן נטען באשר למשקל הסם, כי קביעת בית המשפט, לפיה גם אם ישנו פער בין כמות הסם שגודל לבין כמות הסם שניתן לשימוש, עדיין מדובר בכמות סם נכבדה מאוד, איננה מבוססת. נטען כי בהעדר התייחסות של מעבדת מז"פ לשאלה זו, ומאחר שמשקל הסם אינו רלוונטי להרשעה אך יש לו חשיבות לעניין העונש, צריך הדבר להקל עם המערער.

נטען כי לא ניתן משקל ראוי לתקופה בה שהה המערער במעצר ממש (מיום 15.11.2017 עד 27.12.2017), לחודשים הרבים בהם במעצר בפיקוח אלקטרוני (מיום 27.12.2017 עד 16.7.2018) ולאחר מכן במעצר בית.

עוד נטען כי לא ברור מדוע לא נתן בית-משפט קמא את המשקל המלא ללקיחת אחריות, כאשר מתסקיר שירות המבחן עולה לקיחת אחריות מלאה.

ב"כ המערער הפנה לאמור בתסקיר שירות המבחן, לפיו חלה התמתנות בהתנהגותו של המערער מאז שחרורו האחרון ממאסר, לפני שנים רבות. לדבריו, מאז הגשת כתב האישום, עבר המערער טיפול במסגרת שירות המבחן, שירות המבחן מעריך כי הוא בעל יכולת להיעזר בטיפול וכי ישנה חשיבות בטיפול, והמליץ על עונש שיקומי שכלל מאסר לריצוי בעבודות שירות, לצד מבחן. נטען כי מדובר בתסקיר "המבסס סיכוי של ממש לשיקום", ולא הייתה הצדקה לדחות את המלצת שירות המבחן. לחלופין, היה מקום להפחית מתקופת המאסר. לחלופין ביקש כי יוגש תסקיר משלים במסגרת הערעור.

טענה נוספת מעלה ב"כ המערער, בעניין הפסיקה הנוהגת בעבירות דומות. נטען כי הוצגה לפני בית המשפט פסיקה ממנה עולים עונשים קלים בהרבה מזה שנגזר על המערער, ובהם מתחמי ענישה בין שמונה לבין שמונה-עשר חודשי מאסר, לרבות עונשים שאינם כוללים מאסר מאחורי סורג וברית. כן הוצגה, לדבריו, פסיקה לפיה יש להעדיף שיקום, וככל שבית המשפט מחליט שלא להעדיף שיקום על פני ענישה, עליו לנמק את החלטתו.

בהודעת הערעור עלו טענות לגבי חילוט מבנים הקיימים בשטח, אך ב"כ המערער חזר בו בדיון מטענות אלה.

לפיכך ביקש לקבל את הערעור ולאמץ את המלצת שירות המבחן.

9. ב"כ המשיבה טענה כי בית-משפט קמא שקל את כל הנסיבות הרלוונטיות וביקשה לדחות את הערעור.

לגבי מטרת גידול הסם, טענה כי גרסת המערער נדחתה על ידי בית המשפט מכל וכל. לדבריה, מדובר בשאלה שבעובדה, שבית משפט שמע ראיות לגביה, שמע את המערער ואת בנו, וקבע שהם לא מהימנים אליו. מדובר בממצאי מהימנות, ואין מקום להתערבות של ערכאת הערעור לגביהם.

באשר למשקל הסמים, טענה כי לא בכדי לא הבחין המחוקק בין משקל נטו למשקל ברוטו. לדבריה, בסופו של דבר

מדובר בגידול באופן מסחרי, בכמויות מסחריות, במעבדה שהוכנה לצורך הזה, כאשר המערער גונב חשמל, בין היתר כדי להסוות את מעשיו. לדברי ב"כ המשיבה, גרסת המערער לא התקבלה, ולמעשה הוא עצמו הודה כי התכוון שהסם יהיה לשימושם של אחרים. בית המשפט לא מתעלם מהעובדה שמדובר במשקל ברוטו, אך קובע כי גם אם קיים פחת, עדיין מדובר בכמויות גדולות מאוד, ב- 30 ק"ג. לדברי ב"כ המשיבה, ככל שההגנה רצתה להראות כי מדובר בכמויות קטנות, יכלה להביא חוות דעת מטעמה.

באשר למתחם העונש ההולם, טענה ב"כ המשיבה כי לא נפלה טעות בגזר הדין, והפנתה לפסיקה.

לגבי תסקיר שירות המבחן, טענה ב"כ המשיבה כי המלצת שירות המבחן מקלה מאוד ו"חורגת בכל קנה מידה מהעונש ההולם". לטענת ב"כ המשיבה, בענייננו לא מדובר בשיקום, אלא בתקווה שיהיה שיקום כלשהו. בית-משפט קמא לא התעלם מההליך השיקומי והתחשב בו לזכותו של המערער.

אשר לשהותו של המערער במעצר בפיקוח אלקטרוני, טענה ב"כ המשיבה כי נתון זה הובא בחשבון בגזר הדין.

ב"כ המשיבה הפנתה גם לרישום הפלילי של המערער. לדבריה מדובר באדם "עם עבר לא קטן", אשר ישב מספר פעמים בכלא, לרבות בעבירות סמים. אמנם המאסר בגין עבירות סמים היה לפני שנים רבות, אך לדבריה מדובר במאסר למשך שש שנים, וגם כיום יש לכך משמעות.

דין והכרעה

10. לאחר בחינת טיעוני ב"כ הצדדים, הגענו לכלל מסקנה כי דין הערער להידחות.

11. הלכה פסוקה היא כי ערכאת הערעור אינה גוזרת את העונש מחדש, ותתערב בגזר דינה של הערכאה הדיונית רק במקרים בהם נפלה בגזר הדין טעות מהותית, או כשהעונש שנקבע בו חורג מהמקובל באופן קיצוני. ראו ע"פ 3791/18 שי לוי ואח' נ' מדינת ישראל (2.10.2018) והפסיקה המוזכרת שם - ע"פ 5559/16 מדינת ישראל נ' פלוני (4.8.2016); ע"פ 1872/16 דז'לדטי נ' מדינת ישראל (18.5.2017); ע"פ 8479/16 פלוני נ' מדינת ישראל (30.5.2018).

12. המערער הורשע, על פי הודאתו, בשורה של עבירות הקשורות בגידול ובהחזקת כמות גדולה של סם מסוכן מסוג קנביס. המערער לא חלק על כך שנמצאו ברשתו 68 עציצי קנביס בשלבי גידול שונים, וכן שישה שקים ובהם סם מסוכן מסוג קנביס, וכי סך הכל נתפס ברשותו קנביס במשקל העולה על 30 ק"ג.

לטענת ב"כ המערער, בית-משפט קמא טעה בהכרעות אליהן הגיע בגזר הדין, לגבי כמה שאלות מרכזיות ומשמעותיות, שיש להן השלכה על התוצאה הסופית של גזר הדין: האחת, מטרת החזקת הסם - לגביה ניהל המערער הוכחות, והוסכם כי תוכרע בגזר הדין. השנייה, בקביעת מתחם העונש ההולם. והשלישית, לעניין הליך שיקום - האם עבר המערער הליך שיקום, והאם ישנה הצדקה לחריגה ממתחם העונש ההולם מטעמי שיקום.

13 מטרת החזקת הסם איננה רלוונטית להרשעה בעבירות, משהודה המערער כי הסם הוחזק על ידו שלא לצריכה עצמית ושלא כחוק. מאחר שחשיבותה של שאלה זו נוגעת, בעניינו, לעונש, הוסכם בין הצדדים כי השאלה תוכרע במסגרת גזר הדין, וזאת על פי הראיות שהובאו בפרשת גזר הדין.

לעניין זה הגישה המשיבה מסמכים, מטעם ההגנה העידו המערער ובנו וכן הוצגו מסמכים, והכרעת בית-משפט קמא ניתנה, בין היתר, תוך קביעת ממצאים בשאלות שבמהימנות.

14. כלל הוא, כי בית-משפט שלערעור לא יטה להתערב, על-פי-רוב, בממצאים עובדתיים שנקבעו על-ידי הערכאה הדיונית, אשר התרשמה מהעדים שהופיעו לפניו; וכי התערבותו בממצאים מצטמצמת לכדי מקרים חריגים שבהם נפלה טעות עניינית המצדיקה תיקונה במסגרת ערעור, כמו למשל כאשר נקבעו ממצאים שאינם עומדים במבחן ההיגיון ושיש לראותם כמופרכים, או מקום שאין לעובדות שנקבעו בסיס נאות בחומר הראיות (ע"פ 9352/99 יומטוביאן נ' מדינת ישראל, פ"ד נד(4) 632, 646 (2000); ע"פ 117/00 מדינת ישראל נ' פלוני, פ"ד נד(4) 408 (2000); וע"פ 3873/08 אטיאס נ' מדינת ישראל (6.9.10)).

15. בעניינו, דחה בית-משפט קמא את גרסתו של המערער, לפיה גידל את השתילים כהכנה למיזם גידול קנביס רפואי חוקי, באופן שהחומר לא הכיל רכיב בעל השפעות נרקוטיות, אלא רק רכיב בעל סגולות מרפא; וכי חברות כלכליות, ובהן אנשי עסקים הקשורים לנשיא רוסיה פוטין, תכננו להשקיע בו מליוני שקלים. בית המשפט קבע כי לא ניתן לייחס כל משקל לעדויות המערער ובנו, ממספר טעמים:

ראשית, נקבע כי עדות המערער משוללת כל הגיון, אינה מתיישבת עם השכל הישר ולא נתמכה בכל ראייה של ממש - המערער לא הסביר כיצד ידע לגדל קנביס אשר מכיל רק את הרכיבים בעלי תכונות המרפא, ולא הסביר כיצד ידע מהם הרכיבים הפעילים בקנביס אותו גידל, מבלי שביצע כל בדיקת מעבדה על מנת לברר זאת.

שנית, המערער התחמק מלהשיב על שאלות שאין להן תשובה, בטענה כי מדובר ב"סוד מסחרי" שאינו מוכן לחשוף אותו. המערער לא הגיש כל חוות דעת, כמה חומר פעיל או חומר מרפא מכילהסם אותו גידל, ואם בכלל ניתן בשיטות בהן פעל להשפיע ריכוז החומרים הפעילים בסם. דבריו של המערער נותרו כדברי בית המשפט "בבדידות מזהרת".

שלישית, בית המשפט קבע כי לא ברור כיצד סבר המערער שיוכל לקבל רישיון לגידול קנביס רפואי, כאשר אינו עומד באף אחד מהתנאים שנקבעו לשם כך, ובהתחשב בכך שלחובתו הרשעות קודמות והוא אף ריצה שש שנות מאסר בשל עבירות סמים.

רביעית, לא ניתן הסבר כיצד פרויקט בסדר גודל כזה, אשר כלל שכירת מבנה, התאמות וקניית ציוד רב, מומן, כפי שטען המערער בעדותו, על ידי קצבת הביטוח הלאומי שלו, העומדת על כ-5,700 ש"ח בחודש.

חמישית, עדותו של המערער הייתה עדות כבושה. בחקירותיו השונות במשטרה נמנע המערער מלהשיב לשאלות רבות ביחס לאופן גידול הסם, בטענה כי מדובר בסודות מקצועיים שלו או בעניינים שאינם עסקם של חוקריו. המערער לא שיתף פעולה עם החוקרים וטען כי יסביר הכל לבית המשפט, אך גם בעדותו בבית המשפט נמנע מלתת גרסה מלאה ו"כמס בלבו תשובות רבות".

שישית, המערער לא העיד איש מאותם אנשים אשר לפי עדות בנו היו איתו בקשר ביחס למיזם.

לגבי עדות בנו של המערער, קבע בית המשפט כי לא היה בה כדי למלא את החללים שבעדות המערער, או להבהיר את התמיהות שעלו בה.

בית-משפט קמא קבע כי המסמכים אותם הציג העד, המלמדים על הלוואה שנטל ועל חובו לבנק, אינם מחזקים את עדותו. נקבע כי מראיות ההגנה עולה, לכל היותר, שבנו של המערער ערך בירורים ראשוניים, ביחס לקבלת רישיון, מול גורם פרטי ולא מול הרשויות.

לפיכך, קבע בית-משפט קמא כי אין לתת כל משקל לטענת המערער לפיה גידל את הסמים כחלק ממיזם לגידול קנביס לצרכים רפואיים.

למעלה מן הצורך הוסיף בית המשפט, כי גם לו היה מקבל את הטענה שהמערער קיווה לקבל רישיון כאמור ותכנן לגדל קנביס רפואי במתקן באור עקיבא, אין בכך כדי ללמד דבר על מטרת גידול הסמים מושא האישום בשטח הנמצא בגבעון, והחזקתם, וקבע כי דינו של המערער כדין כל מגדל סמים אחר.

16. קביעותיו של בית-משפט קמא לעניין מטרת החזקת הסם מבוססות הן על התרשמותו מהעדים, הן על הראיות שהובאו לפניו, הן על הראיות שההגנה נמנעה מלהביא, והן על ההיגיון והשכל הישר. מסקנותיו מבוססות ואין מקום להתערב בהן.

17. לגבי מתחם העונש ההולם, הפנה כל אחד מהצדדים לפסיקה.

ב"כ המערער הפנה לשורה של פסקי דין, כמפורט להלן:

רע"פ 9938/17 עופר שמעון דהאן נ' מדינת ישראל (1.1.2018); רע"פ 7819/15 עופר סלור נ' מדינת ישראל (22.5.2016); רע"פ 2870/18 ניר כהן נ' מדינת ישראל (11.6.2018); רע"פ 4512/15 אברהם הרוש נ' מדינת ישראל (6.7.2015); עפ"ג (מחוזי-י) 7138-04-17 הוד יזרעאלי נ' מדינת ישראל (8.11.2017); רע"פ 2675/17 גיל ארצי נ' מדינת ישראל (23.8.2017); עפ"ג (מחוזי-י) ישראל בוקעי נ' מדינת ישראל (19.5.2017); ת"פ (שלום-י) 38206-03-17 מדינת ישראל נ' יוסף בנדל ואח' (5.3.2018);

מדובר בתיקים שעניינם ענישה בגין החזקת מעבדה לגידול סמים מסוכנים. במרבית התיקים נגזרו עונשי מאסר בפועל, לתקופות שבין שישה לבין תשעה חודשים, ואף עונשים שאינם מאסר בפועל.

ב"כ המשיבה הפנתה אף היא לפסיקה בעבירות דומות:

ת"פ (מחוזי נצרת) 47406-05-12 מדינת ישראל נ' אלון קלופ (29.11.2012); עפ"ג (מחוזי ת"א) מדינת ישראל נ' משה צקבאשווילי ואח' (31.12.2014); עפ"ג (מחוזי ת"א) מדינת ישראל נ' אילן דדון (9.2.2015); עפ"ג

18489-01-14 בן משה נ' מדינת ישראל (16.2.2014); עפ"ג 28423-01-16 לוי נ' מדינת ישראל (1.3.2016).

בתיקים אלה נגזרו עונשי מאסר בפועל של 20 עד 28 חודשים.

ניתן לראות כי הפסיקה מגוונת, החל בעונשי מאסר לריצוי בעבודות שירות או מאסר לתקופות קצרות, כאשר מדובר בנסיבות מיוחדות, עונשי מאסר של 8-9 חודשים, ועד עונשי מאסר בפועל של 20-28 חודשים.

בעניינו, בית-משפט קמא קבע, כאמור, מתחם עונש הולם בין 15 לבין 36 חודשים, בגין גידול סמים במשך מספר חודשים, החזקת 68 שתילי קנביס בשלבי גידול שונים, ובנוסף החזקת שישה שקים ובהם סם מסוכן מסוג קנביס, סך הכל סם במשקל 30 ק"ג. המערער הקים "מעבדה" והחזיק בה ציוד רב, תוך שימוש וצריכת חשמל במרמה לאחר התחברות פיראטית לכבל חשמל, כדי להסתיר את העסק אותו ניהל.

מתחם הענישה שקבע בית-משפט קמא אינו על הצד המקל, אך לא במידה המצדיקה התערבות של ערכאת הערעור.

18. אשר לעונש שנגזר על המערער והמשקל שיש לתת לשיקולי השיקום - מתסקיר שירות המבחן עולה כי המערער השתתף בקבוצה טיפולית המיועדת לאנשים השוהים בתנאים מגבילים או במעצר באזור אלקטרוני. שירות המבחן התרשם כי במהלך השתתפותו בקבוצה, הצליח המערער לבחון את התנהלותו ולקחת אחריות על מעשיו. צוין גם כי המערער גילה הבנה לצורך לערוך שינויים משמעותיים בדפוסי חשיבתו והתנהלותו, במטרה לשמר אורח חיים נורמטיבי ותקין. בתסקיר התייחסות גם למצבו של המערער, ולרקע לביצוע העבירות בתקופה משברית.

שירות המבחן סבר, כי יש צורך בתקופת טיפול ממושכת ובטיפול מקיף, מתוך הערכה כי טיפול כזה עשוי לסייע למערער.

אך כפי שקבע בית-משפט קמא, המערער אמנם הודה בעובדות כתב האישום, אך הסבריו, בבית המשפט ואף לפני שירות המבחן, שנדחו על ידי בית המשפט, מעידים על קבלת אחריות חלקית בלבד.

מכל מקום, מדובר בטיפול הנמצא בראשיתו, ובוודאי לא בשיקום מוצלח אשר עשוי להצדיק חריגה לקולה ממתחם הענישה.

נקבע בעבר כי על בית המשפט לתת משקל ראוי להמלצות שירות המבחן, אך הוא אינו חייב לאמץ; וכי ראייתו של בית המשפט רחבה מזו של שירות המבחן, וכוללת שיקולים שאינם נמנים בהכרח על מערכת השיקולים המנחים את קצין המבחן (ראו רע"פ 2870/18 ניר כהן נ' מדינת ישראל (11.6.2018); רע"פ 8095/17 סמואל סטרוסטה נ' מדינת ישראל (26.10.2017)).

אין ספק שמצבם של המערער ומשפחתו אינו קל, כעולה מתסקיר שירות המבחן וממסמכי רשויות הרווחה שהגיש ב"כ המערער, והמערער עצמו מוכר כבעל נכות פיזית ונכות נפשית. עם זאת, מדובר, כאמור, במי שלא קיבל אחריות מלאה למעשיו; עבר עבירות חמורות הקשורות בכמות גדולה של סמים; ולחובתו הרשעות קודמות והוא אף ריצה בעבר עונשי מאסר בפועל.

בית-משפט קמא שקל את מכלול הנסיבות, ובנסיבות אלה, אין מקום להתערב בגזר דינו.

אשר על כן - הערעור נדחה.

19. המערער יתייצב לריצוי עונש המאסר בבית מעצר ניצן ביום 10.10.2019 בשעה 10:00.

תשומת לב שב"ס מופנית לכך שהמערער מקבל טיפול תרופתי, ומיד עם הגעתו יש להביאו לבדיקה, הן בעניין מחלותיו והן בעניין מצבו הנפשי.

20. **המזכירות תשלח העתק פסק הדין לב"כ הצדדים, לשירות המבחן ולשב"ס.**

ניתן היום, ג' אלול תשע"ט, 03 ספטמבר 2019, בהעדר הצדדים (על פי הסכמתם).

חיה זנדברג, שופטת

אלי אברבנאל,
שופט

רבקה פרידמן-פלדמן,
שופטת